

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
NEVELÉSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA
TANULÁSI ÉS OKTATÁSI PROGRAM

AZ OLVASÁS-SZÖVEGÉRTÉS REFLEKTÍV TANÍTÁSI MODELLJE

PHD – ÉRTEKEZÉS TÉZISEI ÖSSZEFOGLALÓ

Készítette

Tun Zaw Oo

Témavezető: Dr. Habók Anita

SZEGED, MAGYARORSZÁG, 2022

Az olvasás-szövegértés reflektív tanítási modellje

A kutatás célja az olvasás-szövegértés reflektív tanítási modelljének kidolgozása és hatékonyságvizsgálata volt mianmari tanulók körében osztálytermi környezetben megvalósítva. A célkitűzés eléréséhez először a reflektív tanítás, az olvasás-szövegértés és a tanítási folyamat tervezése területéről származó szakirodalom áttekintése valósult meg, és ez alapján történt az olvasás-szövegértés reflektív tanítására vonatkozóan új modell megalkotása. A modell alapját a tervezés, a tanítási-tanulási tevékenységek, a reflektálás és az értékelés jelentette. Ezután a reflektív tanítással kapcsolatos empirikus kutatások összehasonlítására került sor, és új módszertani ötletek gyűjtése történt egy, a mianmari kontextushoz leginkább illeszkedő kutatás elvégzéséhez. A kutatáshoz három stratégiát választottunk ki, ezek a reciprok tanítás, az interaktív tanítás és a kérdezési stratégiák. Az olvasás-szövegértéshez kapcsolódó reflektív tanítási modell kidolgozása után az empirikus kutatások tervezése és megvalósítása következett az angol mint idegen nyelv tanításához kapcsolódóan a tanórákba építve. A kutatáshoz használt mérőeszközök angol nyelvű elő- és utóteszteket, továbbá tanulói kérdőívet és megfigyelési szempontsört foglaltak magukba, valamint a tanárok számára részletes óravázlatok készültek a fejlesztéshez kapcsolódóan. A pilot vizsgálat és a mérőeszközök validálása után következett a mérőeszközök felülvizsgálata. A nagymintás mérésben az olvasás-szövegértés reflektív tanítási modelljének hatékonyságmérése történt meg fejlesztő program keretében. A fejlesztésben kísérleti és kontrollcsoportos tanulók vettek részt. A nagymintás mérésben a három tanítási stratégia használata alatt (a reciprok tanítás, az interaktív tanítás és a kérdezési stratégiák) a tanulók interaktív szerepbe kerültek és a tudásuk aktív konstruálására nyílt lehetőségük. A kutatás arra mutatott rá, hogy az olvasás-szövegértés reflektív tanítási modelljén alapuló tanítási stratégiák tudatos használata szignifikánsan fejleszti a tanulók olvasás-szövegértését, a tanárokat is reflektív tevékenységre ösztönzi, így hatékonyan alkalmazhatóak a tanítási-tanulási folyamatban.